

Αθήνα 28 Δεκεμβρίου 1994

κ.Γιάννη Ζωγράφο
Περ."Οικονομικός Ταχυδρόμος"

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ:ΤΟ AIDS ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
της κ.Φάνης Πάλλη-Πετραλιά
βουλευτού,τέως υφυπουργού Πρόνοιας

Ασφαλώς,το δημογραφικό δεν είναι θέμα ελκυστικό:
Ούτε την τσέπη μας αφορά - όπως οι μισθοί,οι συνταξεις,η
φορολόγηση,η οικονομία γενικότερα,ούτε την πολιτική -
και όχι μόνο - περιέργειά μας ερεθίζει - όπως οι "μυστικοί
δείπνοι" στο ΠΑΣΟΚ και οι πισίνες στην Εκάλη,ούτε τις
συβαριτικές φαντασιώσεις μας ικανοποιεί-όπως τα διάφορα
τηλεοπτικά "σώου",ούτε καν "χαβαλέ" δημιουργεί-όπως οι
μαθητικές εξεγέρσεις,ούτε,τέλος,τα απομεινάρια του δήθεν
φεμινιστικού κινήματος ευχαριστεί:"Τί είναι οι
Ελληνίδες,κουνέλες να γεννούν;",διερωτώνται
αφελώς,έχοντας,προφανώς,οι ίδιες,"φυτρώσει" στα
χωράφια...

Είναι το δημογραφικό ένα θέμα άχαρο,ουδέτερο,γενικά.
Πρόβλημα,γιά κοινωνίες που σκέπτονται και ενεργούν με το
εμείς -και δυστυχώς,στην ελληνική κοινωνία,τα τελευταία
χρόνια,μόνο το εγώ ακούγεται...

Είναι γιά λαούς που οραματίζονται,προγραμματίζουν και προσπαθούν να κατακτήσουν το αύριο και εμείς από χρόνια έχουμε περιορισθεί στο "δος ημίν σήμερον".

Γιά τους παραπάνω λόγους,το σημείωμα αυτό γράφεται για τους "περιθωριακούς" πιά,εκείνους τους Ελληνες,που ακόμα διαβάζουν Θουκυδίδη,Παπαρρηγόπουλο, Μακρυγιάννη και -όπως ο τελευταίος-πιστεύουν πως όσο κι'αν φάνε τα "θερία" κάποια μαγιά Ελλήνων πάντοτε θα μένει...

Θεωρώ το δημογραφικό πρόβλημα ιεραρχικά το πρώτο πρόβλημα της Ελλάδας.Οχι γιατί δεν είναι υπαρκτά, μεγάλα και πιεστικά και άλλα προβλήματα,όπως το Κυπριακό,το Σκοπιανό,τα Ελληνοτουρκικά,το Βορειοηπειρωτικό,οι σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση... Η,τα μέγιστα και πιεστικότερα,πράγματι,προβλήματα,της Οικονομίας,της Παιδείας,της Δημόσιας Διοίκησης στο εσωτερικό.Ολα αυτά -και κάμποσα άλλα- υπάρχουν,ταλαιπωρούν και απαιτούν λύσεις. Ομως,προυπόθεση γιά ν'αντιμετωπισθούν είναι να υπάρχουν Ελληνες!Και όπως πάμε,είναι μαθηματικά βέβαιο,πως σε λίγες δεκαετίες σε ολόκληρες περιοχές της Ελλάδας δεν θα υπάρχουν!

Το μέγεθος του δημογραφικού προβλήματος,η συνεχής επιδείνωση του,οι συνέπειές του στην οικονομική και κοινωνική διάρθρωση της χώρας και στην εθνική της ασφάλεια και επιβίωση-είναι γνωστά εδώ και δεκαπέντε τουλάχιστον,χρόνια.Ηδη,από το τέλος της δεκαετίας του'80, σε πολλές περιοχές,ορισμένες από τις οποίες τόσο υποκριτικά χαρακτηρίζουμε "εθνικά κρίσιμες",όπως ο Εβρος,η Ροδόπη,η Λέσβος κ.α.,οι θάνατοι σε απόλυτους αριθμούς,έχουν ξεπεράσει κατά πολύ τις γεννήσεις!Ομως, ακόμα και στην Αττική που τις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες είχε συγκεντρώσει το μισό πληθυσμό της χώρας και εθεωρείτο ότι θάλλει πληθυσμιακά,οι αριθμοί αποδεικνύουν -και εδώ- δραματική πληθυσμιακή κάμψη.Οι γεννήσεις μεταξύ 1980 και 1990 μειώθηκαν κατά 36%,όπως κατέγραψε πρόσφατη έρευνα του Πολυτεχνείου.

Τα παιδιά που φοιτούν στην πρώτη τάξη του Δημοτικού μειώθηκαν την τελευταία πενταετία κατά 8.733, ενώ έχουν καταργηθεί οκτώ δημοτικά και οι πρώτες τάξεις άλλων έξι σχολείων...

Οι γενικότερες δημογραφικές μεταβολές μεταξύ 1981 και 1991 στη χώρα μας είναι δραματικές: Τα χωρίς παιδιά ζευγάρια του ενεργού πληθυσμού από το 26,28% που ήταν το 1981 ανέβηκαν στο 37,98%, το ποσοστό των ζευγαριών με ένα παιδί από 25,10% το 1981 μειώθηκε στο 22,89%, το 1991. Αντίστοιχα τα ζευγάρια με δύο παιδιά από το 38,17% μειώθηκαν στο 31,12%, με τρία παιδιά από 8,81% στο 6,59%. Γενικά η γεννητικότητα από 1,35 παιδιά ανά γυναίκα που ήταν το 1981 έπεσε στο 1,11 το 1991, όταν, όπως είναι γνωστό μόνο η διατήρηση του πληθυσμού απαιτεί 2,1 παιδιά... Αποδεικνύεται στατιστικά: Η Ελλάδα γερνάει και πεθαίνει δίχως να ανανεώνεται!

Οι συνέπειες αυτής της πληθυσμιακής συρρίκνωσης είναι ήδη ορατές. Πριν λίγο καιρό, ο υπουργός Εθνικής Αμύνης "απεκάλυψε", ότι το 2003, οι στρατεύσιμοι δεν θα επαρκούν για να στελεχώσουν τις Ενοπλες Δυνάμεις... Άλλο ορατό σημάδι, η συνεχής εξαθλίωση των ασφαλιστικών ταμείων. Δεν φταίει μόνον η κακή διαχείριση. Ενώ παγκοσμίως ως ελάχιστη αναλογία ενός υγιούς ασφαλιστικού συστήματος θεωρείται 4,7 εργαζόμενοι προς ένα συνταξιούχο, στη χώρα μας, η αναλογία αυτή στο μεν ΙΚΑ βρίσκεται ήδη στο 2 προς 1, στο δε πολύπαθο Δημόσιο 1 προς 1!..

Και ενώ αυτά συμβαίνουν στην Ελλάδα, στις γύρω χώρες -Τουρκία, Αλβανία, Σκόπια- όλοι οι δημογραφικοί δείκτες ξεπερνούν, κατά πολύ, τον παγκόσμιο μέσο όρο. Η πληθυσμιακή αυτή "έκρηξη" στη γειτονιά μας, μακροπρόθεσμα μπορεί να αποβεί πολύ πιο επικίνδυνη από οποιαδήποτε πολεμική. Οι μετακινήσεις πληθυσμών σπανιά πιά γίνονται με πολεμικές συγκρούσεις. Και, καθώς γνωρίζουμε στην Ελλάδα ήδη βρίσκονται-νόμιμα ή λαθραία-πάνω από 600 χιλιάδες αλλοδαποί ο αριθμός των οποίων καθημερινά αυξάνεται...

Τα στοιχεία αυτά και άλλα λεπτομερέστερα είναι από καιρό γνωστά. Το 1992 είχε συσταθεί μιά διακομματική επιτροπή στη Βουλή για το Δημογραφικό, η οποία τον Φεβρουάριο του 93 παρουσίασε ένα ομόφωνο πόρισμα, στο οποίο κατέγραφε, επεσήμαινε και πρότεινε. Είχε τότε συσταθεί μιά μεγάλη Εθνική Επιτροπή στο Υπουργείο Υγείας-Πρόνοιας για την κατάρτιση ενός νομοσχεδίου για την αντιμετώπιση του Δημογραφικού, υπό την προεδρία της υπογράφουσας, το οποίο, όμως, δεν πρόλαβε να κατατεθεί στη Βουλή, αφού η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ανετράπη το καλοκαίρι του 93.

Εκτοτε, το πρόβλημα και πάλι "ετάφη", κάτω από τα "τρέχοντα". Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ παρά τις οχλήσεις στη Βουλή, παρ'ότι το δέχεται ως μείζον πρόβλημα-το ΠΑΣΟΚ είχε υπογράψει το πόρισμα της Βουλής-ούτε το άγγιξε, ούτε δείχνει ότι έχει τέτοια πρόθεση. Ανέκαθεν ζούσε με το σύνδρομο του εφήμερου, σήμερα, έχει δέκα επιπρόσθετους λόγους.

Ούτως εχόντων των πραγμάτων, τον περασμένο Σεπτέμβριο καταθέσαμε εμείς στη Βουλή μιά "πρόταση νόμου για την αντιμετώπιση του Δημογραφικού", βασισμένη στο ομόφωνο πόρισμα της Βουλής. Επειδή οι δημογραφικές πολιτικές έχουν γενικά μεγάλο οικονομικό κόστος, και επειδή γνωρίζουμε την δεινή κατάσταση της Οικονομίας μας, στην Πρόταση αυτή εισηγούμαστε δύο καινοτομίες που κανουν εφικτή την άμεση έναρξη εφαρμογής μιας δημογραφικής πολιτικής: Πρώτον, δίδουμε τη δυνατότητα στην εκάστοτε κυβέρνηση να εφαρμόζει μιά συγκεκριμένη δημογραφική πολιτική ανά νομό, που σημαίνει ότι μπορεί φέτος, για παράδειγμα να την εφαρμόσει στο νομό Λέσβου, μόνον. Αυτό μειώνει στο υποπολλαπλάσιο το κόστος, και ταυτόχρονα, δίνει την δυνατότητα να ενισχυθούν πληθυσμιακά, συγκεκριμένες περιοχές. Δεύτερον, δίδουμε τη δυνατότητα σταδιακής εφαρμογής των μέτρων. Μπορεί η κυβέρνηση, αναλόγως των οικονομικών δυνατοτήτων, να εφαρμόσει ένα, δύο ή και όλα τα προτεινόμενα μέτρα...

Και επί της ουσίας:Κεντρική "φιλοσοφία" της πρότασης νόμου είναι να δοθούν κίνητρα γιά την απόκτηση του τρίτου παιδιού.Ετσι:

* Όσοι αποκτήσουν 3ο παιδί μετά την 1.1.95 προτείνεται να έχουν όλα τα ευεργετήματα των πολυτέκνων.Τα οποία δεν είναι λίγα.

* Παρατείνεται η διάρκεια του επιδόματος 3ου παιδιού που είχε θεσπισθεί το 1990 από τα 3 στα 12 χρόνια.Ακόμα περισσότερο:Το επίδομα γιά το παιδί που γεννιέται μετά την 1.1.95,αναπροσαρμόζεται και φτάνει στο ύψος των αποδοχών του ανειδίκευτου εργάτη.

* Γιά το 4ο παιδί,που αποκτάται μετά το 1995 το επίδομα διπλασιάζεται και επεκτείνεται μεχρι τα 18 χρόνια ή μέχρι τα 21 εφόσον σπουδάζει.

* Σε όσους αποκτούν 3ο παιδί μετά το 1995 και είναι "οικονομικά αδύνατοι" παρέχεται δωρεάν κατάλληλη κατοικία,ή το ανάλογο ενοίκιο.

* Στους νέους γονείς που σπουδάζουν όταν αποκτήσουν το 3ο παιδί τους παρέχεται επίδομα σπουδών.

* Θεσπίζεται η συνυπηρέτηση γονέων με 3ο παιδί,αυξάνεται σημαντικά το αφορολόγητο εισόδημα,διπλασιάζεται η γονική άδεια,καθιερώνονται ειδικά προγράμματα γιά νέους αγρότες.

* Καθιερώνεται πανελλαδικά η κατ'εξάιρεση εγγραφή του 3ου παιδιού στους βρεφονηπιακούς σταθμούς,θεσπίζονται κίνητρα γιά την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων,την πρόληψη των οδικών ατυχημάτων,και καθιερώνεται υποχρεωτικός προγεννητικός έλεγχος.

Τέλος μπαίνει και η Εκκλησία στη στήριξη του Δημογραφικού με ουσιαστικές παροχές προς τους γονείς που αποκτούν 3ο παιδί.

Υπάρχουν και ορισμένες βασικές θεσμικές προτάσεις. Γιά παράδειγμα δεσμεύεται η κυβέρνηση να καταγράψει επιτέλους τις αναγκες και τα προβλήματα της ελληνικής οικογένειας σε τακτό χρόνο να θεσμοθετήσει τα "όρια φτώχειας" και να κάνει ένα δίκτυο βρεφονηπιακών σταθμών που θα εξυπηρετούν τις Ελληνίδες εργαζόμενες.

Την πρόταση αυτή νόμου -που "αναπαύεται" σε κάποιο συρτάρι της Βουλής - με δική μου πρωτοβουλία έστειλα στους διαμορφωτές της κοινής γνώμης και σε όλους τους μητροπολίτες της Εκκλησίας της Ελλάδος.Οι περισσότεροι από τους μητροπολίτες απάντησαν ενστερνιζόμενοι πλήρως την Πρόταση και συνενούντες να βοηθήσουν.Η συγκινητική αυτή αποδοχή αποδεικνύει πιστεύω, το παραδοσιακά αποδεκτό ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία μας ανέκαθεν και αντιλαμβάνεται τα μεγάλα προβλήματα του Έθνους και είναι πρόθυμη να βοηθήσει στην επίλυσή τους.

Ωστόσο,όπως προείπα δεν αισιοδοξώ ότι η πρόταση αυτή θα γίνει ποτέ νόμος.Το πολύ-πολύ να συζητηθεί στη Βουλή κάποια τελευταία Πέμπτη κάποιου μηνός -όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό- για να απορριφθεί πανηγυρικά από την κυβερνητική πλειοψηφία.Ετσι γίνεται με όσα προτείνει η Αντιπολίτευση...Ωσαν η Ελλάδα που αργοπεθαίνει να ανήκει στη Νέα Δημοκρατία...Και το Δημογραφικό,ως AIDS θα εξακολουθήσει να κατατρώγει τα θεμέλια του Έθνους...

Ο Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος στον πρόλογο της Ιστορίας του γράφει:"Ουδέν έθνος υποχρεούται να είναι μεγαλοφυές,αλλά ουδέν έθνος δύναται να υπάρξει άνευ κοινού νοός.Κοινός δε νούς των εθνών είναι η κυβερνήσις". Και κυβέρνηση σ'αυτή τη χώρα-με την έννοια που της δίνει ο μεγάλος ιστορικός-είναι προφανές ότι δεν υπάρχει...

